

Kluswijzer 1 – Dakramen

U wilt graag direct daglicht op uw hobbyzolder, meer ventilatie voor de vliering of een beter uitzicht vanuit de bovenste slaapkamer. Al deze wensen kunt u vrij eenvoudig realiseren door een dakraam te plaatsen.

Voordat u hieraan begint, is het belangrijk dat u toestemming heeft van Wonion. Deze toestemming kunt u aanvragen met het meldingsformulier *Woning veranderen*.

De *spelregels* die Wonion hanteert voor veranderingen in en aan de woning vindt u in de brochure **'Wonen naar Wens'**. Deze spelregels hebben betrekking op de bouwtechnische staat, de veiligheid, het onderhoud en de verhuurbaarheid. Daarnaast is het ook belangrijk dat uw verandering voldoet aan de geldende **kwaliteitseisen** van Wonion en de gemeente. Welke dat zijn, leest u in deze kluswijzer. Ook geven wij u alvast een praktische handleiding die u kunt gebruiken bij de voorbereiding en de uitvoering van de verandering. Zo heeft u van tevoren een goed overzicht van de werkzaamheden, zodat u weet waar u allemaal aan moet denken.

Aan welke eisen moet de verandering voldoen?

Voor het aanbrengen van een dakraam gelden de volgende kwaliteitseisen:

a. Bouwkundige en/of veiligheidstechnische aspecten

1. De onderzijde van een beweegbaar dakraam mag in een leefruimte niet lager dan 90 cm boven de vloer worden aangebracht.
2. De afmeting van het glasoppervlak is afhankelijk van het vloeroppervlak van het vertrek. Onze woninginspecteur zal dit met u overleggen.
3. De dakpannen moeten goed worden teruggelegd om lekkage te voorkomen.
4. Indien er dakisolatie aanwezig is, moet u ervoor zorgen dat er na het aanbrengen van het dakraam nog steeds sprake is van goede isolatie. Dit is belangrijk in verband met mogelijke condensvorming.
5. Of u een bouwvergunning nodig heeft en waar het dakraam mag worden aangebracht, kunt u lezen in de bouwregelgeving. Deze ligt voor u ter inzage bij Wonion en de gemeente. Ook kunt u informeren bij de woninginspecteur. Een dakraam mag niet zonder vergunning gebouwd worden in een monument of in een door het Rijk aangewezen beschermd stads- of dorpsgezicht.
6. Het plaatsen van een dakraam is niet eenvoudig. Als het dakraam onvakkundig wordt aangebracht, kan dit grote gevolgen hebben voor de bouwkundige constructie. Hiermee kan ook uw veiligheid in gevaar komen. Twijfelt u over de klus? Dan kunt u beter een erkende aannemer inschakelen.

b. Onderhoudstechnische eisen

Heeft u een dakraam voor eigen rekening aangebracht dan bent u verantwoordelijk voor: het onderhoud, lekkages en vervanging.

c. Verhuurtechnische eisen

Heeft u met toestemming van Wonion een dakraam geplaatst en zit u bij Wonion in het glasfonds, dan is een glasbreuk voor rekening van Wonion. Bij nalatigheid is het vervangen van het glas voor eigen rekening.

d. Aanbevolen materialen:

Dakramen zijn er in verschillende maten. U kunt ze kopen bij doe het zelf zaken. Wonion verlangt van u dat u dakramen gaat gebruiken van een goede kwaliteit. Bij de woninginspecteur kunt u informeren welk type dakraam u kunt gebruiken.

Wat als u gaat verhuizen?

Een dakraam mag - mits in goede staat - achterblijven in de woning als u gaat verhuizen. Bij einde van de huurovereenkomst zullen wij samen met u bekijken of de zelf aangebrachte voorziening nog steeds voldoet aan de eisen die wij daaraan stellen. Er mag bijvoorbeeld geen lekkage zijn en de onderhoudstoestand van het raam moet in orde zijn.

Wat komt er allemaal bij kijken?

In vrijwel ieder schuin dak is een dakraam aan te brengen. Dakramen bestaan uit een kozijn, dat aan de buitenkant van het dak wordt gemonteerd, en een ruit in een scharnierend frame. Het kozijn bestaat uit hout, kunststof, staal of aluminium. Het raam en het kozijn zijn afgedicht met elastische profielen of borstelstroken. De bijgeleverde gootstukken zorgen voor een waterdichte aansluiting op het dak, waarbij het onderste gootstuk meestal voorzien is van een loodslab of soortgelijk materiaal. De ramen zijn in diverse uitvoeringen verkrijgbaar. De verschillen betreffen voornamelijk de ophanging en bewegingsmogelijkheid van het lasgedeelte. De meest gebruikte typen zijn het uitzetraam, het tuimelraam, het uitzet-tuimelraam, het uitzetdraairaam en het uitzetschuifraam. Sommige typen kunnen boven of naast elkaar worden geplaatst. Veelal zijn de dakramen zo gemaakt dat ze afgewerkt kunnen worden geplaatst. Deze kunt u van binnenuit monteren. Voor elk type zijn de basishandelingen in grote lijnen hetzelfde. Tegen meerkosten kunt u zonwering en verduisteringsgordijnen aanbrengen.

Gereedschap

Het gereedschap dat u nodig heeft voor deze klus is: rolmaat, decoupeerzaag, handzaag, schroevendraaier, rubberen hamer, gewone hamer en indien nodig een slijpschijf.

Vorbereiding

Om de ideale afmeting van het dakraam te berekenen, kunt u de volgende stelregel hanteren. U meet eerst het oppervlak van het vloergedeelte waar de hoogte vanaf de

vloer tot het dak 150 cm of meer is. Het benodigde glasoppervlak bedraagt 10 procent van deze oppervlakte. Is bijvoorbeeld de gemeten vloergrootte $5 \times 2 = 10 \text{ m}^2$, dan geeft een dakraam van minimaal 1 m^2 de juiste hoeveelheid lichtinval. Voor een vrij uitzicht berekent u het hart van het raam op ongeveer 150 cm van de vloer.

Isolatie

In nieuwere woningen zijn de dakbalken en de isolatie veelal onzichtbaar weggewerkt. Wanneer er in zo'n dak een gat voor een dakraam wordt gemaakt, moet vooraf eerst goed bepaald worden waar de balken of sporen lopen. Daarnaast is het belangrijk dat de aansluiting van het nieuwe dakraam aan het dakfolie goed wordt uitgevoerd om zo de kans op condensvorming te verkleinen. Let u daarbij goed op de voorwaarden en volgt u de montagevoorschriften nauwkeurig op. Bij de wat oudere, niet geïsoleerde daken is het aanbrengen eenvoudiger. Teken op de gewenste plaats tegen het dakbeschot provisorisch de omtrek van het raam. Maak in het midden met een decoupeerzaag een 'mangal' van $50 \times 50 \text{ cm}$. Dit kunt u het beste doen met een kort (afgebroken) zaagje of een plankje onder de zaagzool, zodat u niet per ongeluk pannen van het dak stoot of panlatten doorzaagt. Na de verwijdering van het luikje kunt u voorzichtig de eerste pannen wegnemen en enkele panlatten afzagen. Soms is het noodzakelijk niet alleen het dakbeschot maar ook dakbalken te verwijderen. De balk moet dan verlegd worden om het dakraam te laten passen. Deze zogenaamde raveling-constructie vergt, voor wat de uitvoering betreft, behoorlijk wat bouwkundig inzicht. U kunt het verplaatsen van dakbalken of het aanbrengen van een raveling-constructie dan ook het beste overlaten aan een vakman.

Door gebruik te maken van een trapleer leunt u met uw bovenlichaam door het mangal en neemt u de rest van de overtollige dakpannen weg. Sommige dakpannen moeten eventueel met een doorslijpschijf passend worden gemaakt. Teken aan de buitenzijde de grootte van het dakgat definitief af en sla op de hoeken vier spijkers, zodat de kozijnopening ook van binnen precies af te tekenen en uiteindelijk uit te zagen is.

Ondersteuningslatten

Aan de onder- en bovenkant van het kozijn is een extra ondersteuningslat nodig. Afhankelijk van de bijgeleverde gootstukken moet u de panlatten aan weerszijden van het gat een paar centimeter inkorten en ook voorzien van een ondersteuningslat.

Het plaatsen van het dakraam

Voordat u het kozijn plaatst, verwijdert u het bewegende glasgedeelte, zoals aangegeven in het montagevoorschrift. Schroef met twee schroeven de speciale bevestigingsbeugels aan het kozijn. Schuif het vervolgens naar buiten, breng het in positie, vrij van de panlatten, en zet de bovenste beugels op twee plaatsen vast op het dak. Controleer, voordat u het dakraam definitief vastschroeft, of alle gevormde gootstukken goed passen en of het kozijn horizontaal ligt.

Hutteweg 115
7071 BV Ulf
Postbus 145
7070 AC Ulf

Telefoon (0315) 69 60 00
Fax (0315) 69 60 01
info@wonion.nl
www.wonion.nl

Zorg dat alle dakpannen goed op hun plaats liggen en monteer dan de gootstukken. Druk de loodslab op de pannen en sla hem voorzichtig met een rubberen hamer in vorm. Zet het glasgedeelte terug in het scharnierende gedeelte. Volg tot slot de aanwijzingen in het montagevoorschrift op om het raam exact recht en in het midden van het kozijn te krijgen.

